

Diem-hi la nostra

Decau ja l'interés del debat promogut al Parlament de l'Estat Espanyol, referent a la tristíssima aventura del Marroc, i no hi hem sentit encara una veu despullada de passió que hi digués el veritable pensar del poble, prescindint del patriotisme forçat dels uns i del radicalisme oportunista dels altres, que han portat a la discussió, únicament, finalitats polítiques o efectismes de galeria.

El diputat socialista senyor Prieto fou l'únic que feu al·lusió a extrems interessantíssims, però no cal esperar res de la seva intervenció, perquè es prou conegut de tothom el contacte *premioso* i *sórdido* d'aquest personatge, amb elements governamentals, als qui sab explotar sempre que es presenta avinentesa amb la cotització d'actuacions parlamentàries més o menys sensacionals.

Cal, doncs, que nosaltres hi diguem la nostra, quan malgrat la transcendència dels moments actuals, manca com sempre, malhauradament, la virior de les pròpies conviccions, per exposarles clarament amb sinceritat i honradesa.

Al poble interessaria solsament que, si de l'actuació parlamentària poguessin sortir-ne normes d'actuació, es dirigissin a fixar ben clarament dos extrems: el primer, la depuració de les responsabilitats per el sacrifici eixorc de tantes vides perdudes vergonyosament al atzar d'una inconsciència infamant, d'una proïja rid'cola de grandeses o de ço que és pitjor, l'intent de justificació de les partides més carregoses del presupost de l'Estat. I el segon extrem, la determinació ben justa i concreta del límit que per res ni ningú pugui ésser traspassat, i que hagi de fixar la finalitat i duració d'una campanya que, malgrat tots els entusiasmes oficiosos i artificials, ha pogut tenir ni tindrà mai l'adhesió del poble.

No ens fem cap il·lusió respecte el primer extrem, i sols confiem en que la denigrant impunitat de tots els desastres soferts, ens ajudarà a convèncer als que encara dubten i descobrirà la necessitat de trencar un jou que, sens portar-nos el més lleu profit, serveix per a sostenir amb les nostres despeses, i amb la sang de nostres fills les concupiscències i disbauxes de les sangoneres de l'Estat.

En quant al segon extrem, caldria desvetllar l'ensopiment de les masses ciutadanes, perquè arribarà un moment en que serà indispensable cridar amb energia: Prou! L'intent de conquesta i dominació del Marroc a més d'ésser una quimèrica pretensió absolutament desproporcionada a les forces de l'Estat espanyol, representaria una injustícia, perquè com recordà el diputat a que aludíem, a nostre ministre de *Finances*, el poble moro, com tots els pobles te dret a la seva independència i en aquest sentit és nacionalista la causa que defensen. Molt be, que s'els hi portés—si a Espanya n'hi sobressin—elements de civilització, però de cap manera continuar una lluita de dominació de la que mai podrà ficar-se el terme...

I are que ja hem dit la nostra, ço que caldria és que el poble, en arribar el moment, sapigués imposar la seva voluntat, com l'han imposada, fins ara els causants de tots els mals que pacientment estem comportant.

Els rètols en... castellà

Tenim el gust d'assabentar els nostres lectors que, aprofitant el repintament de la façana de la botiga, la antiga i acreditada llibreria de la Plaça Nova, ha deixat els seus rètols en el *dulce y armonioso idioma*.

Com que es tracta d'un convençut catalanista que, si no anem errats, es diu Francesc Puig i Alfonso (sembla que sona aquest nom!) i és ex-regidor de la Lliga, ho posem en coneixement de tothom per a que, en fer les seves compres de llibres, procuri... no anar a la botiga d'aquest senyor.

PRO PATRIA

— On vas amb aquests endimaris?

— A la *Iniciativa Margecel*.

“Del meu carnet de viatge”

PARÍS

Ens complau poguer publicar en L'ESTEVET aquestes quartelles que el nostre company Manel Cisa envià por temps abans de la seva mort als companys de *L'Intransigent*...

Nosaltres ja li havíem dedicat un número anterior un article. Avui és ell mateix que, al record de París—aquell París que havia estat tota la vida—vos hi afegirà el record de Catalunya i de la seva generositat en la lluita per la llibertat i el dret.

En Cisa veu en aquests 1,200 catalans la penitència de Catalunya en el pecat que cometé lluitant contra la nació germana que havia d'oferir-nos la llibertat.

Al Invàlids, sota la gegantina cúpula jau el cos d'aquell fill de Còrcega senyor del món un jorn... Per uns instants vos senti profundament impressionats davant de l'ombra de l'emperador que sembla aixecar-se davant vostre.

Viviu records d'una història brillant. Despectivament mireu l'esforç del homes de la Catalunya de l'any vuit.

Varen lluitar, equivocadament, per l'esclavitut, no acceptant una independència que els oferia, en brindis de germanor, l'enderrocador de les Corts reaccionàries de l'Europa.

Els cegà la llum de la llibertat, per ço la nostra sort és la sort de l'esclau en lloc d'una altra.

Treieu el sabre a Napoleó I i trobareu el geni també. El geni que havia de produir necessàriament el 93. i el que havia d'imposar i introduir dins del món lo que la Revolució havia establert.

Impressionats encara, passeu al Museu de la Gran Guerra. En un cantó una làpida de marmbre porta als vostres ulls aquestes paraules:

“El 21 d'Agost de 1914 el homes lliures de totes les nacions del món aquí es varen fer soldats per la França i per el dret.”

Al voltant hi veieu moltes banderes i entre les moltes banderes hi veieu la nostra; aquella que us ompia el pit i us fa batejar el cor. Són ben bé de sang les seves barres—dotze mil voluntaris l'han donada—. Al cim, l'estrella solitària...

Descobert el cap, flectit d'ànima, tremolós el cos, m'acosto a la bandera santa i hi poso un bes.

Després al girar-me veig als visitants traient-se el barret darrera meu amb respecte i simpatia, mentre deien:

—Es un català.

...I altra volta al carrer, tot allunyant-me, enviava mon record, i el vostre, envers la gegantina cúpula que guarda, per sempre més, la glòria dels homes que han lluitat per una llibertat.

MANEL CISA I DETRELL.

Terres de França 1921.

Catalunya no ha de plorar per les llibertats perdudes ahir, ha de lluitar per la patria lliure de demà; per la Catalunya que representarà una superació a la nació que ens jou. Es en nom d'aquest esperit superior, més ample i més generós, que Catalunya pot exigir la seva llibertat davant del món.

Quant en un poble esclau la concentració de cinquanta mil homes armats no te per resultat la seva llibertat és que aquest poble és indigne de posseir-la.

Val 10 céntims

Com que el Baró de Viver... no ha passat per l'Administració a liquidar la quota corresponent a la tarifa que el senyor Pepet va ficar per a fer l'article dels senyors de la U. M. N., no li volem fer l'article ponderant les proporcions de la seva nícia al pendre part en el debat promogut per la proposició del Carrasquet sobre l'independència d'Irlanda.

Ens estimem més que pagui el pato en Coll i Rodés que's mereix bona part de les llaunes i amoïnons que li comporta la presidència de la Comissió d'abastiments per manso i sang d'horxata...

Amb les beneiteries que va dir el Baró la setmana passada i amb la flamant interpel·lació plantejada en la darrera sessió per l'incansable Vinaixa, que xerra sempre, encara que ningú no se l'escolti, n'hi havia ben bé de sobres, per a que qualsevol regidor... amb condicions i, sobre tot, el President de la decantada Comissió de proveïments, deixés a n'en Martínez (el del Passeig de l'Aduana) a l'altura que li correspon...

Però en aquesta ciutat, convertida en caserna de somatenistes, es veu que n'hi ha prou amb haver emocionat als senyors Esteves amb una parodia de defensa del calaix, per a que qualsevol Severiano tingui dret a pendre el pel al públic i en acabat donar la culpa al Ajuntament, sense que aquest per obra i gràcia d'en Coll, digui paraula, malgrat en Puig i Esteve s'hagi de recarregar els mostatxos de... satisfacció.

Bueno: doncs, com no vau dir res vosaltres, L'ESTEVET que, encara que justament en digui can Seixanta, s'estima la dignitat de l'Ajuntament com la de la ciutat que representa, dirà al poble, per a que se n'enteri, que Don Severiano, en tot això de les subsistències, ha fet un paper més ridícul que En Quiñones de León a la Societat de les Nacions; perquè va prometre l'oro i el moro, va omplir les columnes dels periòdics d'autobombos, va presentar-se com a salvador de l'humanitat i després de ficar a la presó a quatre infelises verduleres, i de malparlar de la Comissió de proveïments i de suspendre els acorts de l'Ajuntament sobre el règim de compra de bestiar, com a resultat d'una actuació tan brillant, ens ha tingut dos mesos sense deixar-nos tastar la carn, per acabar amb un augment de preu de dos rals, que l'Ajuntament ha tingut que autoritzar sense haver-se preocupat de treure els drapets al sol a n'en Martínez.

I per a donar exemple als regidors, que's veu que tenen por fins de pensar, L'ESTEVET posarà així en lletres de pam una opinió, per a que sàpiga el món que a Barcelona encara hi ha qui es permet el luxe d'opinar: L'EXCM. SR. DON SEVERIA MARTINEZ ANIDO GOVERNADOR CIVIL DE LA PROVINCIA DE BARCELONA, EN MATERIA DE SUBSISTENCIES, DESPRES DE ENRAHONAR MOLT, NO HA CONSEGUIT RES MES, QUE AUGMENTAR EL PREU DE LA CARN.

PORTER DE VARA

Per què ho som?

Se'ns ha ensenyat lo que és Catalunya. se'ns ha ensenyat que som catalans i que no més som catalans. Se'ns ha ensenyat que Espanya no és la nostra pàtria, sinó una agrupació de diverses pàtries.

Hem vist la nostra gloriosa bandera perseguida i be-fada. Hem vist la nostra llengua esclavitzada, no més mantinguda amorosament dins el racer familiar sense poder-la emprar com a verb nostre en les Universitats ni en els moments culminants de la vida.

Hem après la història de la nostra terra i com fou dominada i ocupada per la força. I com fou ultratjat el nostre dret i els nostres costums... Hem après com la nostra Catalunya lliure, forta i gran va esdevenir malmesa i humiliada sota una dominació forastera.

Hem après lo que fórem: Catalunya. I ho volem tornar a ésser.

En Prat de la Riba, En Puig i Cadafalch, En Duran i Ventosa ho predicaven. Tan nacionalista era llur actuació des de La Renaixença que, degut a les seves campanyes, un quinzenal canvia el seu títol de Lo Regionalista pel de La Nació Catalana.

I després de tot això, després de lo que se'ns ha ensenyat; després de fer revivre el nostre esperit català; després d'haver après dels nostres poetes, dels nostres

historiadors, dels nostres polítics lo que és la Pàtria Catalana, ens remou i ens revolta contemplar el conformisme i l'intervencionisme del moviment català d'avui. Sentim com una burla i com una fuetada el que se'ns parli de l'Espanya gran i que se'ns dongui irònicament una autonomia universitària ridícula. Regionalisme, descentralització, autonomia... Què és tot això? Catalunya catalana, ben nostra és lo que volem! Esser nosaltres, aquesta és la qüestió.

Així és com nosaltres continuem servant el pur sentiment catalanesc i volem veure la nostra terra menada pels camins del ideal, sense claudicacions.

I perxò som lo que som: catalans únicament. I perxò cal que siguem soldats amatents per la nostra pàtria lliure.

FAEL.

No és rahó suficient el que una nació hagi sigut per que sigui. L'esser i l'haver estat són dues coses independents.

A LA GLORIOSA MEMORIA DEL BATLLE DE CORK

25 d'Octubre de 1920. Data exemplar per tots els bons i sincers nacionalistes que lluiten per la independència de llur Pàtria.

Terenci Mac Swiney, nacionalista irlandès, mort de fam, voluntàriament, per a protestar del despotisme anglès.

L'ESTEVET en 25 d'Octubre de 1921, fa remembrança del màrtir de la seva Pàtria, al primer aniversari de la

MacSwiney

seva mort i fem present el nostre més fervent homenatge.

Nosaltres, patriotes purs dels nostre nacionalisme, admirem la conseqüència dels que no claudiquen mai, tant en l'obra com el procediment de relitzar-la. En canvi, reneguem d'aquelles gents que no els hi repugna fer actes d'acatament i servitut als que són opressors de la nostra llibertat nacional.

Serveixi una vegada més la gloriosa lliçó del Batlle de Cork per a enfortir-nos en el nostre pur nacionalisme, intransigent i radical i fem vots per a que ben aviat Irlanda com Catalunya arribin al fi dels seus sufriments.

Administració de finques i assumptes judicials

PERE DE BAHY

Carrer de Sèneca, 21, 1.ª — GRACIA

GRANJA DEL LICEO

— DE —

JOAN ESTRAGUES

SUCCESSOR DE JOSEP TORRUELLA

ES SERVEIX A DOMICILI

Sant Pau, 5

Telefon 302 - A

La notícia més sensacional que puc enviar-vos aquesta setmana des d'aquesta Villa y Corte de l'Ors és la qüestió de les corrides de toros d'hivern, que tan d'entusiasme havien produït en els aficionats.

Hem de pensar i creure que En La Cierva ha enviat cap a Melilla, a fi i efecte de sortir al ejército expedicionario, totes les cavalleries que bonament s'aguantaven dretes d'arreu d'Espanya.

Això ha motivat un gran conflicte, ja que les caballerizas de les plaçes de toros s'han trobat desproveïdes, cosa que segurament compendreu, és d'una importància excepcional.

S'han reunit les Junes de Defensa de Pinxos de la plaça adreçant un missatge en el que es demanava l'expulsió del ministre de la Guerra del Gabinet Maura que per poc fa fracassar una temporada d'hivern i posar en perill la afició toreril española (A. T. E.)

Finalment, En Cambó, que és home d'idees genials, ha proposat a n'En La Cierva arreglar-li l'assumpte a condició de que l'apoiés en el ministeri.

La proposta d'arreglo d'En Cambó és la següent:

I. Congelar el safareix del Retiro a fi i objecte de poguer criar foques.

II. Substituir en les places de toros el cavalls per les foques.

III. A fi de no treure a les foques del seu element, que és el glaç, les corridas es faran al Retiro mateix, on es construirà una graderia capaç de contenir 50,000 espectadors.

IV. Els espectadors aniran proveïts de skis, així com també els braus i els toreros.

Després d'això no cal que us digui res, ans sinó que l'opinió espera amb candeletes el dia en que cinquanta mil ciutadans de Madrid podran cridar a la vegada:

— Més foques, més foques...

Això, després una espantada del Gallo amb skis i després... al cielo y allí un agujerito para verlo.

MARTÍNEZ.

Corresponsals de guerra

PEDRO PUJOL

I

El senyor Luca de Tena, don Torcuato, estava desesperat. Ningú que tingués cara i ulls, volia acceptar l'honorable càrrec de corresponsal del seu diari A B C, en la ciutat de Barcelona. Les ofertes més temptadores havien sigut rebutjades i el bon senyor ja desconfiava de trobar persona apta per a la difícil i patriòtica tasca que intentava portar a compliment, quan va ser-li presentat don Pedro Pujol. Era un xicot magristol, trist, amb cara de prunes agres, que estava cesant feia molt temps. El senyor Luca de Tena, don Torcuato, convençut de la inutilitat dels seus esforços per a tenir a Barcelona un corresponsal d'anomenada, digne del seu diari, no va vacillar més. Així de pas s'estalviaria una quantitat important i d'altra part tindria a les mans un instrument d'ècil a tots els seus plans.

— "Amigo Pujol" — va dir-li —. "Usted que es listo y que entiende el patriotismo como yo que soy su defensor supremo sabrá desenmascarar a esos traidores que pretenden segregar del solar hispano su más preciado florón. No les tenga compasión alguna. Escudriñe, halague, husmee, invente. No vacile en los medios a emplear. Métase en sus guaridas, introduzca en su intimidad, ponga al descubierto sus cobardías, sus claudicaciones, sus negocios inconfesables; exóteles, si conviene, a la rebelión, al desacato, a la injuria, y si llega el caso, rételes a duelo, que ya sabe cuán excelentes resultados me ha dado a mí este sistema. Hágase amigo de nuestra policía indígena. Dicen que son pocos y muy agarrados; pero usted siempre sabrá sacarles algo de provecho. En una palabra, mi querido amigo, vele por España. Y, sobre todo, tenga en cuenta que en Barcelona tendrá siempre asegurado el cocido y hasta si a mano viene, la sopa."

La cara del senyor Luca de Tena, don Torcuato, en acabar aquest discurs, el més llarg i eloqüent de la seva vida, reflectia l'onada patriòtica que li anava per dins. El senyor Pujol, davant d'ell, estava més groc que mai,

gairebé verd. Però, no era la por el que havia produït aquest fenomen. El senyor Pujol no la coneix la por. Era la indignació, era el sant fervor patriòtic, era la sensació formidable i aclaparadora del sagrat deure que anava a complimentar. Era, en una paraula, resum del seu estat d'ànim, que en aquell moment veia al seu davant, el tristíssim passat, el present esperançador i l'esplendorós i brillant pervindre, la olor de la sopa, que, calenta i substanciosa, l'esperava a la terra de Promissió.

I va ésser amb aquesta agradable sensació a l'olfat que el senyor Pujol, després d'haver encaixat amb el senyor Luca de Tena, don Torcuato ja retornat del seu patriòtic èxtasi, abandonat en la casa de despeses on s'hostatjava els pocs estres que constituïen el seu equipatge, va agafar l'express de Barcelona, i va adormir-se, acaronat per les més afalagadores il·lusions.

L'endemà, quan el tren arribava al Pla del Llobregat, el senyor Pujol va despertar-se, i va guaitar per la finestra. Allà, al lluny, una boirina espessa i mandrosa, s'aixecava a poc a poc cap al cel, com si sortís de la gran Ciutat. Al senyor Pujol, plé encara del somni que l'havia acompanyat tota la nit, li va semblar que aquelles boires eren el fum que sortia d'una gran sopera, primer plat amb que el senyor Luca de Tena, don Torcuato, l'obsequiava en el moment de la seva arribada a Barcelona.

(Seguirà)

COL-LOQUI SENTIMENTAL

Dans le vieux parc solitaire et glacé
deux spectres ont évoqué le passé.

VERLAINE.

Ran d'un carrer solitari i glaçat,
dues lleus ombres suara han parlat.
Ran d'un carrer solitari i glaçat
dos lleons han evocat el passat.
Parlen i evoquen amb llavi de bronze
i en sengles mons la llur xarpa s'enfonza.
En temps remots diu que foren canons.
Son esperit transmigrà en dos lleons.
Guarden la casa que un tal Mestre Toni,
té a la carrera d'un tal Sant Geroni.
Un escriptor que deixà un nom preclar
els apellava:—Alí i Omar.
De dia tenen les llurs boques closes.
De nit les baden dient moltes coses.
Ran d'un carrer solitari i glaçat
sonen dotze hores; i així s'han parlat:
—Ja no et recordes, Omar, d'aquells dies?...
—Calla, Alí, calla; que dius ximpleries...
—Es que tinc moltes de coses al pap.
—Calla, Alí, calla, que en fas mal-de-cap.
—Oh la bona època en que eren canons!
—Pel bé que ho fan, és millor sé lleons.
—Es que em fadigo d'estar-me a la porta.
—En companyia el fatig es comporta.
—Mes cada dia el mateix! Sempre crits!
—Tens per repòs mon diàleg de nits.
—No trobes rar, veure obrir?—No m'estranya.
—I el forrellat?—Aquí rai que s'espanya.
—Saps de què parlen?—M'intriga ben poc.
—Mes ara es tracta del nostre Marroc.
—No sents a voltes com crida en Solano?
—No l'assenyalis, que es pot quedar nano.
—Del cel estant què deu dir-ne Sant Prim?
—Qui sap si pica l'ullet a Abd-el-Krim!
—Ell tan ardit, tan valent i tan destre!
—Ets molt més càndid que no Sant Silvestre.
—I si un miracle hi obrés Sant Francesc?
—Tu ves flante de Sants, ja estàs fresc!
—Doncs qui la pot arranjar tal samfaina?
—Qualsevol menys Don Joan de la Daina.
—Ets impòlit! No saps que és De La Biche?...
—Mira! a mi, de la biche... me'n fiche...
—(I a mi.) Més creu que allò fa feredat!
—Compta que encara no en saps la meitat.
—I amb tot això què deu dir l'as d'espasa?
—Que no és prudent fer sortir als nens de casa.
—No creus Omar que jugant el rei d'oros?...
—Creus que Sant Jaume en coloms veia moros?
—Creure-ho, allò que es diu creure-ho... no ho crec.
—Doncs mira el dia que fou l'espètec.

—Mereixeria ésser el jorn de difunts.
—Doncs Juliol, vint-i-cinc i dilluns.
—Què dius Omar?... per Sant...—Calla! Burrango.
és que pretens que ballem un fandango?
—Valgan's Alah i Ab-dallah, i Al-Rogihim!
—Jo hi posaria també a Tartari?
—I mestre Toni?—Ni menys se'n recorda.
—I En Francisquet?—Aquest fa el sursum corda.
—Doncs, noi, la resta ja és peixi minutti.
—No diré tant, però els dosos del tutti...
—Qui resta, doncs? Qui podria donar-hi
un cop de mà?—Encar hi ha un voluntari.
—Bé! Ja som cinc.—Cinc?—El vell, dos lleons
i dues boles...—Com dos perdigons.
—Són les del món!—Ai, Alí que ets esplèndid
boles del món, dues boles de flendit?
—Parles, Omar, de faisó poc benigne.
—Parlo com s'ha de parlar de lo indigne.
—Més això escau fer-ho als cors molt ruins.
—Mon cor roi? Si el veiessis de dins!
—Ni escau això, a qui és ex-canó.
—Doncs, perquè em forcen a fer de lleó.
—Et fan un símbol!—Doncs, ja sóc de planyer.
—Doncs què ets, lleó?—No!—Canó?—Sí, de canya!
—Mira que jo sé qui ens troba sublím!
—Es perquè ens veu a la porta dels llms.
—Creus, doncs, debades vetllà aquesta porta?
—Crec que vetllem una cosa que és morta.

Ran del carrer solitari i ple d'ombra
als dos lleons fan callar llur pesombra.
Ran del carrer ja no sonen laments
sols es percep el xerric d'unes dents.
Llavors va caure des d'una finestra
en mig d'Omar i d'Alí un card silvestre.
Passa un sereno i modula "La una"
i dins de l'ombra s'escola la lluna.
En veure el card, tan Omar com Alí
van llambregar-lo amb son ull tan agreste.
Ell somrient dins son ull va escupí
i els dos lleons acotaren llur testa.

DOMENIKOS THEOTOKOPOULOS.
(alias El Graco)

Un dels medis més eficaços per a fer triomfar un
ideal és la propaganda.

Catalans: Compreu L'ESTEVET i procureu donar-li ex-
pandiment que Catalunya arribarà fins allà ont arribin
els nostres crits.

La nostra anada a Balaguer

Conforme vam anar anunciant, el dissabte prop-
passat els nostres benivolguts amics Carrasco, Crespi i
Hurtado, en representació de L'ESTEVET marxaren cap
a Balaguer a pendre part en els actes patriòtics que la
molt entusiasta Joventut Nacionalista d'aquella ciu-
tat, celebrà en remembrança dels fets patriòtics del
1413: La rendició del Comte, Jaume d'Urgell qui's re-
voltà amb armes, contra la injustícia del Parlament de
Casp, per haver-se-li negat el dret d'ésser successor
del Rei Martí, l'Humà, i concedint la Corona catalana-
aragonesa al Ferrán d'Antequera, el dèspota, iniciador
de la decadència catalana.

A la nostra arribada a allà ja'ns portaren tot seguit
al Teatre Principal, on hi havia tots els bons patriotes
balaguerins, assistint a la representació del *Rei o Res*.

Tant bon punt aparagué la nostra bandera en una
lloja de preferència, sigui fortament ovacionada i tot
seguit el senyor Sauret i Garcia, feu la presentació del
nostres companys, als quals tornaren a ésser ovacionats.

Al endemà matí, anaren a visitar al Sant Crist i l'es-
glesia de Santa Maria injustament abandonada i des-
allotjat, puix per la seva meritíssima arquitectura i
situació, mereix una major consideració, del poble
religiós de Balaguer. També visitaren les ruïnes del
Castell dels Comtes on hi ha instal·lat el diposit d'aigües
per la Ciutat. I també, gentilment convidats pel Rector
del Sant Crist, visitaren la residència dels senyors Bis-
bes d'Urgell i Balaguer.

Un cop enllestits d'aquestes interessants visites se'n
anaren cap a la Joventut Nacionalista, on eren esperats
per una nombrosa concurrència, que mentre estaven s'en-
tretenien dançant sardanes on hi abundaven uns in-
mensitat de gentils damiselles. Tan bon punt els nostres
companys aparegueren en la Sala d'Actes, sigueren sa-
ludats amb un'altra grandiosa ovació.

Els nostres companys, es barrejaren per entre aquella
joventut, dançant les clàssiques sardanes. Mentre s'a-
nava descapellant l'audició, arribaren també els va-
lents companys nacionalistes de Belcaire, Bellvis, Ter-
mens, Linyola, capitanejats pel entusiasta Jaume Ar-
qué..., el qual siguié rebut amb delirant entusiasme.

Al arribar, al mig-dia, totes les representacions allà
aplegades, els de la Joventut Nacionalista ens obsequia-
ren amb un àpet, al qual hi concorregueren més de
cinquanta començals.

La presidència siguié ocupada pel President de la J.
N. al seu costat esquerra, Carrasco, Hurtado, en Fermí
Palau, de la J. N. d'Albuera, i el senyor en Jesús Sanz,
del periòdic *Catalunya de Lleida*. A la dreta de la
presidència, el senyor Crespi, i l'Arqué, de l'Escola Ca-
talana de Belcaire i el senyor Sauret, de la S. de P. de
la J. N. de Balaguer.

L'àpet, transcorregué en mitj de un fraternal entus-
siasme. I al ésser a l'hora del xampany, totes les repre-
sentacions digueren breus paraules patriòtiques lrin-
dant per la prosperitat patria.

Després del cafè, que se'n anaren a beure en el es-
tatge de la J. N., assistiren al important partit de *fut-
bol* de campionat que jugaren entre Balaguer i Molle-
rusa, el qual esdevingué força interessant.

Altra vegada, portats al estatge de la J. N. es comen-
çà tot seguit el *miting*, l'acte capdal de la diada, i al
qual hi assistí una immensa gernació.

Obrí l'acte el President de l'entitat, fent una bri-
llant i gentil presentació dels oradors.

Parlaren els senyor Palau, Arqué, Hurtado Rubies,
Crespi, Carrasco i Sauret.

Tots digueren belles oracions patriòtiques, que si-
gueren vitorejades i ovacionades amb delirant entus-
siasme, sobretot en aquells fragments on hi traspuava el
nacionalisme més radical i estrident i es combatia el
procediment de les polítiques intervencionistes.

En havent acabat les representacions es reuniren en
íntim i fraternal sopar on es parlà llargament d'orga-
nitzar el nacionalisme radical que a L'ESTEVET li plau
haver proclamat públicament.

En resum, tota la diada siguié un seguit permanent
d'atencions i consideracions, de les quals els represen-
tants nostres no tenen prou paraules per agrair-les. So-
bretot, els nostres dilectes amics de Balaguer senyors
Rubies, Villarejo, Sauret, i altres que sentim no recor-
dar llur nom.

A les quatre de la matinada els nostres companys
deixaven Balaguer amb molta recança de no poguer
assistir al acte que devia realitzar-se al endemà: La
collocació de rams i corones que es devien dipositar al
peu de la làpida que a la memoria del Comte d'Urgell
hi ha col·locada en la façana del també *Cán Seixanta* de
Balaguer.

En nostre nom, ho van fer els caríssims amics de la
Joventut Nacionalista de Balaguer.

I ara vagi la nostra més carinyosa salutació omb el
crit de Visca Catalunya!

TONI

Hi ha un vers d'En Nicasio Gallego que, parlant del
2 de Maig, diu que:

"Siempre en lucha desigual
cantan su invicta arrogancia
Sagunto, Cádiz, Numancia,
Zaragoza y San Marcial."

Nosaltres podríem afegir-hi: Girona, Olot, Granollers,
Vich...

Suposem que ja deuen recordar aquella famosa sar-
cuela *Militares y paisanos*.

El pintoresc comte de Coello de Portugal, ministre
de la Governació, està finint un projecte de llei de Sa-
nitat, en el que es declararà obligatori el certificat de
sanitat dels homes per a poder casar-se... i diu el mi-
nistre que això està implantat ja als Estats Units.

Deixem que els sociòlegs i els moralistes discuteixin
sobre la procedència d'aquesta mida... A nosaltres sols
ens toca fer present al senyor ministre que això pot
portar derivacions constitucionals. Els Estats Units for-
men una República electiva. En canvi, a Espanya hi
ha una monarquia hereditària...

Barcelona i tota la seva província és una immensa
sala de joc. I això passa en els benaventurats temps
del senyor Martínez, presumpte *hijo adoptivo* de la
ciutat. I d'això tothom se n'aprofita, des de l'Ajuntament
i la Diputació fins als frares i monges de totes classes,
inclosos els més puritans.

EL CAN-GUELO

I tothom calla, prequè tothom té la boca plena de sopa...

D'ençà que el senyor Martínez hi ha ficat mà, no hem tingut un sol dia la seguretat de menjar carn Els que cridaven contra l'Ajuntament, els que parlaven a cada moment d'immoralitats i nggocis escandalosos, els homes imparcials, els periodistes honrats, on són?

Ara que parlem de sopa.

Un plat d'ídem, amb dos entrants, postres, pa i vi de marca, no costa sinó tres peles per als socis i quatre per als convidats en el "Círculo del Ejército y de la Armada".

Encara hi haurà qui parla del problema de les subsistències...

Augments de sou.

Creació de places.

Intervenció dels delegats.

Despedir els esquirois.

Tornar a admetre els despedits...

— Això deu ésser una demanda del Unió...

— Ca, home; es veu que estàs poc enterat amb això de les informatives...

Una pregunta i una resposta.

— Per què l'Olérida no parla al Congrés?

— Per por de perdre prestígit.

Comentari. — Voleu dir? Sembla mentida! Rubores en aquestes altures?...

Mai, com des de fa uns mesos, hi havia hagut a Barcelona tantes estafades. Mai, tampoc, s'havia vist una tan llarga sèrie de suïcidis, principalment de gent jove.

A què pot atribuir-se la simultaneïtat dels dos fenòmens? Serà el joc? Serà la prostitució tan meravellósament organitzada?

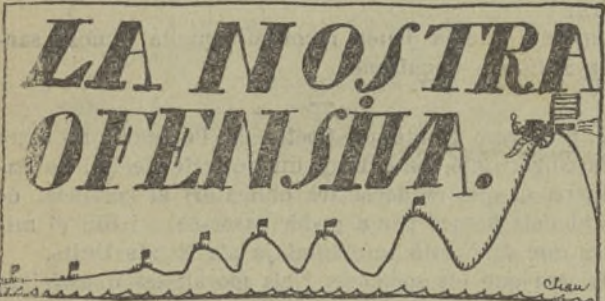
Però el senyor Esteve diu:

— No hi ha que amoinar-se. Pitjor era avans, quan hi havia assassinats de patrons i d'esquirois i vagues a cada moment que feien perdre tans diners... Encara hi sortim guanyant...

Llegim en *La Publicidad*:

"Parece que Abd-el-Krim para el rescate de los prisioneros, además de los cuatro millones de pesetas, formula otras reclamaciones que se estiman vejatorias para el honor nacional."

Al tanto, minyons, que ja sabem de què es tracta.

Diumenge a la tarda una molt nombrosa representació del nostre setmanari, marxarà cap a Mataró per a assistir a pendre part al acte que a la gloriosa memòria del digne Batlle de Cork organitza el Casal Catalanista d'aquella Ciutat.

Els més significatius que de nosaltres hi anirem seran: En Carrasco, Hurtado, Crespi i molts més i presidits per la nostra bandera.

A Figueres tingué lloc l'homenatge al eminent mestre compositor En Enric Morera.

La festa consistí en un Concert de l'Orfeó Germanor Empordanesa i parlament de l'Ignasi Iglesias, acabant la diada amb una esplèndida audició de sardanes.

Nosaltres, que per en Morera hi tenim una fervent admiració, volem fer constar des d'aquí la nostra més entusiasta adhesió.

Ens diuen que al acabar el Concert abans esmentat, una colla d'entusiastes figuerencs, que anaren també a retre homenatge al insigne Morera, en acabar demanaren amb grans crits que es cantessin *Els Segadors*, com es va cantar, sens interès especial de ningú, la Marselesse. Però, els senyors..., no sabem quins senyors, no van creure convenient que es cantés l'himne nacional català, argüint allò que ja es diu massa: que no hi ha necessitat de comprometre's tant, ja que hi han altres cançons que signifiquen més...

Nosaltres no estem per significacions, volem concrecions.

"La Marselesse", és un cant de música estrangera, amb lletra catalana, que és molt patriòtica... Però, "Els Segadors" és música molt catalana i lletra també molt catalana i significació molt subversiva...

Es que "La Marselesse" no fa sortir els sabres, com "Els Segadors"?... Ah! si es que hi ha por... D'acord!

Segons una gacetella que'ns han enviat ens assabentem de que es publicarà un setmanari que es dirà *La Veu del Poble*, d'esquerra catalana. Però, segons tenim entès, creiem que serà el portaveu d'una entitat també d'Esquerra Catalana que segons diuen en altra gacetella:

Propagará per terres d'idioma català i per totes les de l'Estat espanyol, les doctrines autonomistes. Per a conseguir aquest noble intent, l'Entitat organitzarà excursions patriòtiques i afavorirà tota mena d'intercanvi moral i material entre les regions.

Bé, vaja, ara tothom estarà content. Fins ara, era la dreita catalana la que proclamava l'Espanya Gran.... Enhorabona, que ara ja no sereu mancos, que tindreu esquerra i tot!

Dissabte passat en el C. A. de D. del C. i de l'I. hi va haver una reunió d'elements nacionalistes, convocats per la C. O. del Aplec de la Sardana per a tractar de l'erecció d'un monument al popular compositor de sardanes, Pep Ventura.

El nostre setmanari s'hi ha adherit amb força entusiasme disposat a portar-hi tot el seu modest esforç.

La revista *La Sardana*, que es publica en nostra ciutat, aquesta setmana serà extraordinària essent dedicada al excels músic en Enric Morera, amb motiu del homenatge que a Figueres se l'hi ha fet.

Recomanem als nostres amics llegeixin *La Sardana*.

CORRESPONDENCIA

V. R. G.—Ara, que sou servit, sortiu que vos volem conèixer.

A. V. S.—Molt bé i d'acord. Però, com ho farien vostès per a traduir bacinades del lèxic opressor?...

R. C. D. (Campdevanó).—Si estigués en la nostra intimitat, compendria, el perquè de les groseries de la nostra ploma. Hi ha tanta barra, enllà del Ebre!...

P. B. (S. Hipòlit).—Rebut els imports i conforme. Cumplirém.

Un dibuix (S. Hipòlit).—Aprofitaré l'idea.

Ll. B.—Quan el tinguem tot li direm la nostra opinió. Li estimariem ens enviés l'original.

F. C. (Trempl).—La veritat, no sabem perquè'ns ho envia, si ja ho rebem de cambi. Que és per allò d'en Rodés?...

EN QUATRE ULLS

L'ERMILLA DE L'ESTEVET

Quan, fa pocs dies, la meua senyora se'm va acostar fent-me moxaines, em vaig quedar tot parat. Fa molt temps, ai!, que no estem per brocs, i la cosa no deixava de tenir certa novetat. Però, quan, després d'algunes carícies, la Roseta va dir-me a l'orella tot baixet: "Saps, Rafel? Aquesta tarda ha vingut l'Estevet" no us podeu imaginar l'alegria que vaig sentir i com m'anava el cor. Sinó que ho vaig dissimular tan com podia.

L'Estevet! I què en sabeu vosaltres de l'Estevet del meu cor! Si l'haguéssiu dut a la Catedral quan el van batejar, o li fóssiu padrí, o li haguéssiu ensenyat a cridar Visca Catalunya!, o l'haguéssiu defensat quan el seu pare el renyava perquè no volia parlar en castell, aleshores podríeu parlar, com hi ha món!

De manera que l'Estevet havia anat a casa i jo no l'havia vist! Prou la Roseta em va contar que el noi cansat de les rebequeries del Senyor Esteve, havia anat a campar-se-les per les seves, i corria per aquests mons de Déu movent soroll i fent tronar i ploure! Jo no me'n vaig saber estar, i a pesar de la prohibició terminant del seu pare, em va faltar temps per anar a trobar-lo al carrer de Sant Honorat, on la meua senyora em va dir que s'hostatjava.

Viag pugar les escales con esperitat i em vaig trobar en una sala, on al voltant d'una taula hi havia una colla de xicots més vius que un esquiol, que al veure'm, desseguida se'm van tirar al damunt, donant-me abraçades i copets a l'esquena, tot dient:

— Vostè deu ésser l'oncle Rafel, el Padrí, eh que sí?

I varen comptar-me que allò era la Redacció de L'ESTEVET i que el meu nebot era fora, però que desseguida tornaria, i el plans que tenien entre mans per a millorar el setmanari i no sé quantes coses més que desseguida em varen fer veure que tota aquella mainada eren de lo més trempat i aixirrit que corre per la nostra terra. Però jo, embadalit amb la seva conversa, no em descuidava de preguntar:

— Però encara no ve el noi?

I una vegada que acabava de dir-ho, sense saber com, me'l vaig trobar als braços, que creieu que semblava que em volia ofegar. Diastre de xicot! El vaig reptar una mica, per allò de salvar les apariències, però el noi no estava per brocs. Desseguida se'm va encarar i amb un posat tot seriós, va dir-me:

— Padrí, vostè és dels nostres. Jo ja sé que el pare no vol que es tracti amb mí, però també sé que vostè m'estima molt i que no voldrà deixar-me en un mal pas. De manera que aquí té un lloc. Segui i vagi fent.

— Però, fill meu—vaig dir-li—si jo no en sóc de polític ni entenc en aquestes coses.

—No—va contestar-me—si no més vui que es cuidi de l'administració. Nosaltres no hi entenem una paraula.

I després de ben pensar-ho vàrem decidir que fos vostè el que se'n cuidés. De manera que espero que no em farà quedar malament.

pensar-ho vàrem decidir que fos vostè el que se'n cuidés. De manera que espero que no em farà quedar malament.

— Si no és res que m'hagi de comprometre...—vaig fer jo una mica esporuguit—no hi tinc cap inconvenient.

I aquí em tenen. No hi va haver manera de treure'ls del cap que jo'era massa vell. Els cas és que se m'ha encomanat la seva fe i la seva alegria i us juro que passo amb aquests nois unes estones que feia anys no havia disfrutat tant. La Roseta està encantada amb la meua nova feina, i en quant al Senyor Esteve, que se'n vagi a la porra, jo't flic!

He de confessar que he trobat la administració feta una desgràcia. Ja tenen raó que no saben de què va. Res, mirarem de posar-hi una mica d'ordre, i la setmana que ve els en faré deu cèntims. Es qüestió de fer quedar bé al antic comptable de la casa Llofriu, Rafecas i Companyia, S. en C.

A la disposició de vostès.

EL PADRÍ.

LA VALLESANA
 GRAN FÀBRICA DE AIGUARDENTS I LICORS
 CALDES DE MONTEUY
 Productora de l'exquisit Anís Taronja i del llegítim Anís Santa Maria

ATENES. A. G. Universitat, 20.—Barcelona